

UCHWAŁA NR XXVII/184/09

**Rady Gminy Jemielnica
z dnia 29 czerwca 2009 r.**

w sprawie zatwierdzenia Planu Rozwoju Miejscowości Wierchlesie, w Gminie Jemielnica na lata 2008 ÷ 2015

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806; z 2003 r. Nr 80 poz. 717, Nr 162 poz. 1568; z 2004 r. Nr 116 poz. 1203; z 2005 r. Nr 172 poz. 1441; z 2006 r. Nr 17 poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173 poz. 1218, Nr 181 poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 18 poz. 1111, Nr 223 poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 52, poz. 420) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Plan Rozwoju Miejscowości Wierchlesie, w Gminie Jemielnica, na lata 2008 ÷ 2015 opracowany przez Grupę Odnowy Wsi Wierchlesie i przyjęty przez zebranie wiejskie mieszkańców Wierchlesia w dniu 22 maja 2009 r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc Uchwała Nr XV/105/08 Rady Gminy Jemielnica z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Rozwoju Miejscowości Wierchlesie, w Gminie Jemielnica na lata 2007 - 20013

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy
(Antoni Drzyzga)

Załącznik
do Uchwały Nr XXVII/184/09
Rady Gminy Jemielnica
z dnia 29 czerwca 2009 r.

Plan Odnowy Miejscowości Wierchlesie

**w Gminie Jemielnica
na lata 2008 - 2015**

Jemielnica, czerwiec 2009

Charakterystyka Miejscowości Wierchlesie

Położenie

Wieś Wierchlesie leży we wschodniej części Śląska Opolskiego, przy granicy z Górnym Śląskiem. Administracyjnie miejscowość należy do wiejskiej Gminy Jemielnica i razem z nią wchodzi w skład Powiatu Strzeleckiego. Wieś położona jest na uboczu głównych arterii komunikacyjnych, a jednocześnie niedaleko głównej miejscowości gminy – Jemielnicy i stolicy powiatu – Strzelec Opolskich. Miejscowość Wierchlesie położona jest w północno-wschodniej części Gminy Jemielnica i tworzy sołectwo o nazwie Wierchlesie. Całe sołectwo zajmuje powierzchnię 156,8306 ha. Wieś graniczy z następującymi miejscowościami: Piotrówka, Barut. Miejscowość zajmuje powierzchnię 268,20 ha i oprócz wsi Barut jest najmniejszą miejscowością Gminy. Zamieszkuje Wierchlesie 315 mieszkańców.

Historia

Nazwę Wierchlesie tłumaczy się jako wysoki las. Przez stulecia lasy sięgały po zabudowania wsi. Pierwsza wzmianka o wiosce pochodzi z 1282 roku. Wtedy to książę Bolko I opolski, podarował klasztorowi w Jemielnicy dziesięcinę z Wierchlesia. 16 lutego 1302 roku papież Bonifacy VIII potwierdził w swej bulli prawa i posiadłości wraz z przywilejami dla klasztoru Cystersów w Jemielnicy. Dokument wymieniał szereg miejscowości m.in. Vrotchilaessa. W 1328 roku książę Albert strzelecki zezwolił zakonnikom z Jemielnicy ścinać drewno budowlane i opałowe w lasach przyległych do Wierchlesia. W dokumencie z 17 kwietnia 1361 roku ten sam książę podarował klasztorowi w Jemielnicy wsie „Dombrowcam et Wierchles”.

W 1430 r. w czasie wojen husyckich mnisi jemielniccy musieli opuścić klasztor i przez rok mieszkali w szopie na Rytwinach. Natomiast Wierchlesie było spustoszone i spalone. Miejscowość była bez domów i mieszkańców. Dzięki książętom z Opola wieś została odbudowana i ponownie przekazana klasztorowi w Jemielnicy. W Urbarzu strzeleckim z 1534 roku odnotowano, że we Wierchlesiu były pasieki. Wieś płaciła klasztorowi dziesięcinę natomiast pańszczyznę odrabiano dla zamku w Strzelcach. W 1545 roku chłopci z Wierchlesia byli świadkami w granicznym sporze między klasztorem w Jemielnicy a miastem Strzelce. W 1572 roku panowała w okolicy dżuma. W Wierchlesiu zmarł Urban Lipok, jego żona, 3 synów i córka. W 1615 roku Wierchlesie kupił od cesarza Macieja szlachcic Jerzy von Redern. Mnich z klasztoru w Jemielnicy Robert Sambucius zanotował, że w 1662 roku we Wierchlesiu żyło 187 dusz i 33 niekatolików. W 1790 r. mieszkało tu 136 osób.

Na początku XIX wieku we Wierchlesiu było 159 mieszkańców, w połowie wieku 354 a pod koniec 373. W tym wieku Wierchlesie podlegało pod administrację na zamku w Strzelcach.

W 1815 r. właścicielem Wierchlesia został hrabia Andrzej Maria Renard ze Strzelca. On to w 1855 roku sprzedał wieś spółce „Minerwa”. Funkcjonująca tu cegielnia w 1860 roku wyprodukowała 241950 sztuk cegły. W 1861 roku we wsi mieszkało 5 gospodarzy, 10 zagrodników i 25 chałupników. Gospodarstwo gospodarza zajmowało obszar około 13 ha a zagrodnika około 4 ha. W sumie Wierchlesie obejmowało 122 ha gruntów. We wsi znajdowało się 47 domów

mieszkalnych, 39 budynki gospodarcze, gospoda, leśnictwo z leśniczym i jego pomocnikiem. Dzieci w liczbie 67, uczęszczały do szkoły w Jemielnicy. W 1876 roku we wsi została uruchomiona szkoła ludowa. W 1896 roku do dwuklasowej szkoły we Wierchlesiu uczęszczało 207 dzieci. W 1889 r. w okolicy miała miejsce najpierw powódź a potem susza. W 1903 r. nawiedziły okolicę śnieżyce i kolejna powódź.

W latach 1901 –1945 we wsi funkcjonował urząd rejonowy, który obejmował Wierchlesie, Barut, Piotrówkę i Łaziska. Na początku XX wieku w Wierchlesiu mieszkało 343 mieszkańców a w czasie II wojny światowej 412. Posiadłość Wierchlesie w 1912 r. była w rękach hr Franciszka von Tiele – Winklera z Mosznej i liczyła wraz z lasami 2221 ha. W latach 1925/1926 dotarła do wsi elektryfikacja ale tylko wzdłuż szosy Strzelce – Zawadzkie. Na czele Wierchlesia w 1935 r. stał Józef Konieczny, w 1942 r. Józef Rulik a po wojnie Jakub Kołodziej.

W 1908 r. wieś nazywano Wierchlesche a w 1933 r. Wierchlesch. Od roku 1934 w użyciu była nazwa Hohenwalde, natomiast dzisiejsza nazwa ma swój początek w 1945 roku

Największą atrakcją stanowią tu: okoliczne lasy i łąki, kapliczka w centrum wsi, o której pisano już w lokalnej prasie jeszcze przed II wojną światową i budynek po byłej szkole.

Struktura przestrzenna wsi

Układ przestrzenny i funkcjonalny miejscowości jest charakterystyczny dla wsi polskiej. Zabudowa mieszkaniowa skupia się wzdłuż głównych ulic, domy usytuowane są szczytem do ulicy a tereny rolne i inne położone zlokalizowane są poza linią zabudowy. W strukturze przestrzennej brak jest wyraźnie zaznaczonej dominanty chociaż w pewnym stopniu jej rolę spełnia zabytkowa kapliczka z początku ubiegłego wieku. Wynika to głównie z systemu komunikacyjnego oraz warunków naturalnych (rzeźba terenu) – z jednej strony teren, na którym położona jest wieś jest równinny i nie stwarza to silnych barier dla rozwoju budownictwa, komunikacji i innych elementów zagospodarowania, jednak z drugiej strony bliskość sąsiednich wsi (Piotrówka) oraz drogi wojewódzkiej a także zwarty kompleks leśny nie sprzyjają całkowitej swobodzie rozwoju. Ponadto wieś charakteryzuje się brakiem otwartych przestrzeni wspólnych takich jak plac, rynek czy deptak co nie sprzyja rozwojowi miejscowości zarówno w aspekcie infrastrukturalnym jak i społecznym.

Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Zasoby przyrodnicze

Atutem miejscowości jest obecność znacznych połąci leśnych - zwartego kompleksu wchodzącego w Wieś posiada wiele łąk i urokliwych zagajników a jej szczególnym atutem są lasy tworzące zwarty kompleks i wchodzące w skład obszaru chronionego krajobrazu lasów Stobrawsko – Turawskich.

Struktura wykorzystania gruntów w Wierchlesiu przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Udział % w ogólnej powierzchni sołectwa
Grunty orne	91,74	34,200
Łąki trwałe	127,63	47,590
Pastwiska trwałe	11,86	4,420
Lasy	15,81	5,890
Sady	0,09	0,030
Nieużytki	0,13	0,050
Drogi	10,16	3,790
Tereny zabudowane	7,86	2,930
Rowy	2,90	1,093
Wody płynące	0	0,000
Pozostałe	0,02	0,007
Razem	268,20	100,00

Największą powierzchnię zajmują grunty rolne (łąki, pastwiska i grunty rolne oraz lasy), bo prawie 92 % całego obszaru tej miejscowości.

Dziedzictwo kulturowe

Obiektami zabytkowymi na terenie wsi są wspomniana kapliczka (lata 20-te XX wieku), dom z roku 1868 oraz dom z początku XX wieku. Ponadto na terenie wsi występują stanowiska archeologiczne o różnym stopniu udokumentowania.

Obiekty, tereny oraz infrastruktura techniczna i społeczna

Przez miejscowości przebiega droga wojewódzka 426 Kędzierzyn-Koźle ÷ Zawadzkie, pozostałe drogi to drogi gminne. Ogólny stan dróg na terenie miejscowości jest dobry i dostateczny. Jedynym środkiem transportu publicznego jest na terenie wsi Wierchlesie komunikacja autobusowa PKS. Obsługuje ona 1 przystanek położony na terenie miejscowości. Częstotliwość połączeń oraz ich kierunki są raczej wystarczające do sprawnej komunikacji z innymi miejscowościami.

Jak już wspomniano, układ urbanistyczny miejscowości cechuje się niewystarczającą ilością takich elementów strukturalnych jak skwery, place czy ścieżki rowerowe. Wieś Wierchlesie jest w całości zelektryfikowana, posiada sieć wodociągową oraz telefony stacjonarne. Brak jest kanalizacji sanitarnej a stan zmeliorowania gruntów i zabudowań jest zły. Wszelkiego rodzaju odpady wywożone są na gminne składowisko odpadów w Strzelcach Opolskich, na podstawie indywidualnych umów zawartych przez mieszkańców z przedsiębiorstwem komunalnym.

W przeciwieństwie do dość dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej, infrastruktura społeczna wsi jest niewystarczająca. Podstawową barierą ograniczającą możliwości szeroko rozumianego rozwoju wsi jest brak świetlicy wiejskiej. Skutkiem takiego stanu rzeczy są trudności jakie społeczność wsi napotyka chcąc odbudowywać i utrzymywać takie wartości jak wiara, kultura, tradycje, obyczaje, gwara, więź

międzypokoleniowa itp. W zestawieniu ze wspomnianymi brakami strukturalnymi jest to podstawowy problem, z którym boryka się lokalna społeczność.

Gospodarka i rolnictwo

Obecnie na terenie sołectwa Wierchlesie istnieją 142 posesje w tym 71 gospodarstw rolnych. Obszary rolnicze zajmują ponad 60 ogólnej powierzchni sołectwa. W chwili obecnej przeważają gospodarstwa małe i średnie. Jednak w przyszłości sytuacja ta prawdopodobnie ulegnie zmianie. Małe gospodarstwa, mniej efektywne będą musiały powoli zniknąć z mapy Wierchlesia, natomiast rozwijać będą się gospodarstwa duże stosujące nowoczesne technologie. Spowoduje to zmniejszenie liczby wszystkich gospodarstw rolnych na terenie tej miejscowości, ale w zamian zwiększy się ich średnia powierzchnia. Większe gospodarstwa będą bardziej ekonomiczne i szybciej będą się rozwijać. Skutkiem ubocznym zmniejszenia liczby gospodarstw będzie powolny odpływ wielu osób z działalności rolniczej. Problemem wówczas stanie się dla nich znalezienie nowych źródeł dochodu. Część z tych osób z pewnością skorzysta z rent strukturalnych, część przejdzie na emerytury, część poszuka sobie innego zajęcia. Jednak niektóre osoby mogą nie poradzić sobie w nowej sytuacji. Osoby takie będą wymagały wsparcia od instytucji publicznych. Mała przedsiębiorczość na terenie miejscowości obejmuje funkcjonującą we wsi firmę dekarsko-instalatorską oraz restaurację w budynku byłej szkoły a także zakład wodno-kanalizacyjny oraz firmę działającą w branży informatycznej.

Kapitał społeczny i ludzki

W 15 osobowej Radzie Gminy Jemielnica Wierchlesie posiada 1 reprezentanta. Sołtysem wsi jest pan Józef Jagoda. W Wierchlesiu funkcjonuje Rada Sołecka, do której należy sołtys Józef Jagoda, Jolanta Staś, Henryk Daniel, Marek Gawlik. Niedawno zawiązała się także Grupa Odnowy Wsi w składzie Józef Jagoda – lider, Jolanta Staś, Irena Filipczyk, Jan Chrzęszcz, Grzegorz Kołodziej, Marek Piątkowski, Roman Sznajder. Jej główne cele to:

- modernizacja melioracji oraz kanalizacji burzowej,
- budowa budynku na cel świetlicy wiejskiej,
- poprawa stanu dróg na terenie wsi,
- rozszerzenie infrastruktury,
- integracja lokalnej społeczności.

Ocenomocnych i słabych stron miejscowości Wierchlesie.

Analiza sytuacyjna polega między innymi na określeniu mocnych i słabych stron miejscowości oraz jej szans i zagrożeń które mogą mieć wpływ na rozwój miejscowości gminy. Metodologiczną podstawę analizy sytuacyjnej stanowi tzw. analiza **SWOT** (z **angielskiego: Strengths** - silne **Weaknesses** – słabe **Opportunities** – szanse /możliwości **Threats** – zagrożenia) jedno z podstawowych narzędzi jakie proponują naukowe metody analizy strategicznej.

Katalog słabych i mocnych stron opracowano w oparciu o analizę sytuacji wewnętrznej wsi w chwili obecnej natomiast identyfikacja szans i zagrożeń prowadzona jest jako analiza czynników zewnętrznych ujętych w pewnym horyzoncie czasowym a mających wpływ na proces formułowania planu i jego przyszłą realizację.

Mocne strony:

- zaangażowanie mieszkańców
- Rada Sołecka
- Grupa Odnowy Wsi
- wysokie poczucie estetyki
- dobre chęci i zaangażowanie starszych mieszkańców wsi
- inicjatywa mieszkańców
- czyste powietrze;
- piękne krajobrazy;
- długie tradycje rolnicze;
- sieć wodociągowa;
- sieć energetyczna;
- sieć telefonów stacjonarnych;
- brak uciążliwego przemysłu;
- dużo lasów z możliwością wykorzystania runa leśnego
- bezpieczna okolica;
- występowanie tylko rolnictwa indywidualnego;
- bliskie położenie drogi wojewódzkiej;
- bogate tradycje łowieckie i myśliwskie

Słabe strony:

- starzejące się społeczeństwo
- małe zaangażowanie i migracja młodzieży
- poczucie bezrobocia
- zróżnicowany poziom techniczny rolnictwa;
- apatia społeczna;
- mała aktywność ekonomiczna mieszkańców;
- brak współpracy między mieszkańcami
- słaba jakość dróg;
- niski stan materialny części mieszkańców;
- niski poziom wykształcenia mieszkańców;
- brak podmiotów gospodarczych;
- słabo rozwinięta działalność pozarolnicza;
- brak promocji wsi;

Szanse:

- wstąpienie Polski do Unii Europejskiej;
- dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa;
- rozwój rolnictwa;
- fundusze unijne;
- rozwój edukacji;
- napływ zagranicznych inwestycji do województwa;
- wzrost znaczenia ekologii;

- rozwój gospodarczy kraju;
- ucieczka ludzi z miasta na wieś;

Zagrożenia:

- ujemna migracja mieszkańców;
- rozwarstwianie się społeczeństwa na biednych i bogatych;
- niedostosowanie rolnictwa do wymogów Unii Europejskiej;
- konkurencja rolnictwa z Zachodu Europy;
- ukryte bezrobocie w rolnictwie;

Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

Celem planowanych działań jest m.in. poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie sołectwa, modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej oraz rozwijanie funkcji kulturalno-wypoczynkowej.

W zakresie tożsamości wsi i wartości życia wiejskiego należy dążyć do odbudowania i utrwalenia takich wartości jak wiara, kultura, obyczaje, gwara, wzorce wychowawcze, więzi międzypokoleniowe, uroczystości, rocznice, lokalny kult, krajobraz kulturowy i przyrodniczy, tradycyjne uprawy hodowle, lokalna kuchnia i potrawy, formy pomocy sąsiedzkiej, etos pracy na rzecz wspólnego dobra. Dlatego niezbędne to będzie podjęcie starań o budowę nowej świetlicy wiejskiej.

W zakresie standardu życia wskazana jest rozbudowa infrastruktury technicznej w postaci dróg, chodników, parkingów, melioracji i kanalizacji. także poprawa stanu posesji i budynków. Ważna jest także poprawa estetyki miejscowości. Wyremontowanie ulic i ich oświetlenia, odnowienie zabytków z pewnością tą estetykę poprawi.

W zakresie jakości życia należy poprawić relacje sąsiedzkie, zwiększyć ofertę kulturalną, edukacji, wypoczynku a także wykształtować nawyk samoorganizacji społecznej.

Przewidywane do realizacji przedsięwzięcia w ramach Planu Rozwoju Miejscowości Wierchlesie w latach 2008 ÷ 2015.

Lp.	Nazwa planowanego działania	Czas realizacji działania	Oczekiwane cele/rezultaty	Źródła finansowania planowanych nakładów w zł		
				Budżet Gminy	Odnowa i rozwój wsi	Inne środki finansowe
1	2	4	5			
1.	Remont rowu odwadniającego w miejscowości Wierchlesie	2008	- poprawa stanu środowiska naturalnego - poprawa estetyki wsi	165 268,28		
2.	Budowa Świetlicy Wiejskiej w ramach rozwoju publicznej infrastruktury społeczno-kulturalnej	2008 ÷ 2009	- poprawa warunków życia i pracy - rozwój infrastruktury społeczno-kulturalnej i oświatowej	100 000,00	300 000,00	-
3.	Budowa kanalizacji sanitarnej	2009 ÷ 2011	- poprawa stanu	359 792,02	-	2 158 752,13 (POIiS)

			środowiska naturalnego - poprawa estetyki wsi - wzrost atrakcyjności inwestycyjnej			
4.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej budowa parkingów i chodników.	2013	- poprawa warunków życia - poprawa stanu bezpieczeństwa	75 000,00	25 000,00	
5.	Odnowa kapliczki wiejskiej („Małe projekty” – program LEADER)	2015	- ochrona dziedzictwa kulturowego - poprawa estetyki miejscowości - podniesienie atrakcyjności turystycznej	21 000,00	9 000,00	

Opis planowanych zadań

Nazwa przedsięwzięcia: „Remont rowu odwadniającego w m-ści Wierchlesie”

Zakres zadania przedstawia się następująco:

1. Remont rowu melioracyjnego na długości 374 mb
2. Remont istniejącego ruropięgu na posesji przy ul. Polnej
3. Wykonanie ruropięgu odwadniającego wody płynące deszczowe od ul. Polnej do kapliczki.

Szacunkowy kosztorys inwestorski w ujęciu brutto

1. prace projektowe:	15 128,00
2. prace budowlane :	150 140,28

Razem: 165 268,28 zł

Nazwa przedsięwzięcia: „Budowa świetlicy wiejskiej w ramach rozwoju publicznej infrastruktury społeczno-kulturalnej”

Będzie to obiekt, niepodpiwniczony, parterowy.

Dach konstrukcji drewnianej, dwuspadowy o kącie nachylenia połaci ok. 15 stopni.

Wysokość budynku przy okapie ok. 3,0, wysokość w kalenicy ok. 4,0 m.

Media:

- woda: z sieci wodociągowej w ul. Wiejskiej,
- kanalizacja: szczelne szambo o pojemności do 10 m³,
- energia elektryczna: przyłączeniem kablowym z sieci energetycznej w ul. Wiejskiej,
- ogrzewanie: kominek + grzejniki elektryczne,
- wody opadowe: na teren działki.

Wjazd na działki – projektowany z ul. Wiejskiej.

Podstawowe dane budynku:

- powierzchnia zabudowy: ok. 110. m²
- powierzchnia użytkowa: ok. 100 m²
- kubatura: ok. 400 m³,

Szacunkowy kosztorys inwestorski w ujęciu brutto

1. prace projektowe	12 200,00
2. prace budowlane:	207 000,00
razem:	219 200,00

Harmonogram przedsięwzięcia

1. prace projektowe: 2007
2. prace budowlane: 2008 ÷ 2009

Nazwa przedsięwzięcia: „Budowa kanalizacji sanitarnej”

Projekt zakłada budowę systemu kanalizacji sanitarnej we wsi z uwzględnieniem terenów przeznaczonych pod rozwój budownictwa. Planuje się realizację zadania przy współdziałaniu środków Funduszu Spójności w ramach kompleksowej kanalizacji północnej części gminy. Zakres zadania przedstawia się następująco:

1. Kanały grawitacyjne: 1286,10 mb
2. Kanały ciśnieniowe: 459,20 mb
3. Przyłącza: 26

Harmonogram przedsięwzięcia

1. prace projektowe: 2007
2. prace budowlane: 2009 ÷ 2011

Nazwa przedsięwzięcia: „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej: budowa parkingów i chodników”

Realizując zakładane w Strategii rozwoju Gminy Jemielnica założenia nakierowane na poprawę bezpieczeństwa i estetyki wsi sołectwo prowadzi działania i współpracuje z samorządem w zakresie stworzenia warunków do polepszenia funkcjonalności układu przestrzennego i funkcjonalnego wsi. Zadanie to jest uzupełnieniem projektów związanych z budową kanalizacji i rozbudowa melioracji. Realizację zadania przewiduje się na rok 2013 stąd koszty jego na razie nie są znane

Nazwa przedsięwzięcia: „Odnowa kapliczki wiejskiej ”

Zadanie to planuje się wykonać w ramach osi IV LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 ÷ 2013 w nawiązaniu do planowanej inwentaryzacji wszystkich kapliczek na terenie Gminy Jemielnica w celu wprowadzenia ich do Gminnej Ewidencji Zabytków. Realizację zadania przewiduje się na rok 2009 stąd koszty jego na razie nie są znane.

Harmonogram przedsięwzięcia

1. Inwentaryzacja kapliczek gminnych i aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków: 2009
2. prace projektowe: 2014
3. prace konserwatorskie: 2015

Podsumowanie

Mieszkańcami Wierchlesia są głównie rolnicy, renciści, emeryci oraz niewielka liczba osób młodych. Głównymi źródłami utrzymania się mieszkańców jest praca w rolnictwie, renty, emerytury oraz różnego rodzaju zasiłki. Poważnym problemem dla Wierchlesia jest bezrobocie, szczególnie wśród ludzi młodych i kobiet. Osoby te

często w poszukiwaniu pracy wyjeżdżają zagranicę i spędzają tam większą część roku. Skutkiem tego może być w przyszłości wyludnianie się tej miejscowości i starzenie się jej mieszkańców. Dużym problemem w Wierchlesiu jest także bieda dotycząca części mieszkańców tej wsi. Szczególnie chodzi tu o osoby posiadające małe gospodarstwa rolne, osoby starsze oraz chore. Ludzie ci wymagają szczególnego wsparcia.

Szansą dla osób odchodzących z rolnictwa może być rozwój turystyki na terenie Wierchlesia. Wieś ta ma pewne walory turystyczne w postaci pięknych krajobrazów, czystego powietrza czy też bliskości lasów. Może to przyciągnąć pewną grupę turystów chcących wypocząć na łonie natury i w ten sposób zwiększyć dochody mieszkańców.

Szansą też jest rozwój małej przedsiębiorczości na terenie miejscowości (we wsi funkcjonuje firma dekarско-instalatorska). Powstanie małych zakładów usługowych (w szczególności restauracji w budynku byłej szkoły) wpłynie na zmniejszenie poziomu bezrobocia i zwiększy zasobność finansową mieszkańców.

Mieszkańcy Wierchlesia są w pełni świadomi szans i zagrożeń związanych z rozwojem swojej wsi i w celu zapewnienia jak najlepszej jego realizacji wytyczyli sobie cele, do których osiągnięcia należy dążyć tak by miejscowość rozwijała się w założonym kierunku z zachowaniem właściwego tempa. By urzeczywistnić wizję nowoczesnego Wierchlesia wskazane jest, aby odbudowywać i utrzymywać tradycje i obyczaje, wzorce wychowawcze, więź międzypokoleniową, uroczystości i rocznice, kult lokalny, wiara, gwara a przede wszystkim etos pracy na rzecz dobra wspólnego. Służyć temu mają działania nakierowane na wyszukiwanie i kształtowanie spośród młodego pokolenia osób, które w przyszłości przejmą w wiosce kształtowanie odpowiedzialnego życia społecznego a także zwiększenie oferty kulturalnej i edukacyjnej poprzez cykliczną organizację imprez społecznych, kulturalnych, akcje „Sprzątanie Wierchlesia” oraz prowadzenie edukacji ekologicznej.

W przyszłości planowana jest też poprawa estetyki wsi, remont systemu melioracji we wsi oraz poprawa stanu bezpieczeństwa a także racjonalizacja infrastruktury społecznej i kulturalnej poprzez budowę nowej świetlicy wiejskiej.